

25 Øre pr. Medlem dog ikke kan siges at være for meget, naar man fra Statens Side vil hjælpe dette Organisationsarbejde fremad. Men foruden dette skulle de have 4,000 Kr. til landøkonomiske Foredrag, vel at mærke paa Betingelse af, at Husmandsforeningerne give et lige saa stort Beløb. Det kan jo nok gaa an, for saadanne 4,000 Kr. kunne jo sagtens rejses.

Men derefter henstaar det som usikkert, hvor stort et Tilskud Husmandsforeningerne skulle have til Planteavlens Fremme. Der foreslaas at forhøje Statsbevillingen til Planteavlens Fremme fra 50,000 til 100,000 Kr., og det siges saa, at Husmandsforeningerne ligesom Landboforeningerne kunne faa en lige saa stor Andel i denne Bevilling, som det Beløb er stort, som Husmandsorganisationerne selv tilskyde, og saa siger man med en Frase, at her er jo fuldkommen Ligestilling mellem Landboforeningerne og Husmandsforeningerne; det er, siger jeg, en Frase, for det er ikke sandt. Tværtimod, man følger her Skriftens Ord om, at den, som meget haver, ham skal meget gives. Naar man siger til en rig Mand: Lige saa meget som du kan undvære til et bestemt Formaal, kan du faa af Staten, og siger til en fattig Mand: Lige saa meget som du kan undvære til dette Formaal, kan du faa af Staten, saa behandler man sandelig ikke de to Mennesker ens, men giver den rige Mand meget og den fattige Mand lidt. Og naar man siger til Landboforeningerne, som dog i alt væsentligt bestaa af de mere velstillede Landboere, at de kunne af Staten faa lige saa meget, som de af deres egen Lomme kunne undvære til Planteavlens Fremme, og til Husmandsforeningerne, at lige saa meget, som de kunne undvære dertil, kunne de faa af Staten, saa er det klart, at man siger til Husmandsforeningerne: I Husmænd, som ere fattige i Forvejen, kunne faa lidt af Staten, I Gaardmænd, Proprietærer og Godsejere, som i Forvejen ere velstillede eller rige, I kunne faa meget af Staten. Det kalder man at stille dem lige! Det er en smuk Lighed!

Men Hovedsagen er jo endda den, at man forlanger fra Husmandsorganisationernes Side at faa Ret til at administrere de Bevillinger, som gives til Husmandsrejser, til Præmiering af ypperligt drevne Huslodder, samt Indstillingsret angaaende Tildelingen af de Beløb, som gives til Ophold paa korte Kursus paa Husmandsskolerne. Der siges saa fra anden Side, at det er en stor Skam at tage det fra Land-

boforeningerne, for disse have ydet saa ganske overordentlig meget til disse Bevillingers Administration, og det siges i Udvalgets Betænkning, at i Aaret 1905—06 have de jyske Landboforeninger ofret 21,000 Kr. til dette Formaal. Man maa jo dog ogsaa huske paa, at af disse 21,000 Kr. er for det første en Del Statstilskud, og det, som er Statstilskud, er dog ikke noget direkte Offer fra Landboforeningernes Side. Men desuden fremhæves det utrykkeligt, at der er adskillige Husmænd i Landboforeningerne, og at disse yde deres Kontingent, og naar man lægger Husmændenes Kontingent, som jo med Rimelighed maatte gaa til Husmandsopgaver, til det Statstilskud, de jyske Landboforeninger have faaet, vil det vise sig, at de ikke have bragt noget Offer for denne Sag. Det Statstilskud, som de jyske Landboforeninger fik i 1905—06 til Medhjælp og Ordning ved Præmiering og Husmandsrejser, altsaa en Andel af Bevillingen paa de 10,000 Kr., var, efter hvad der fra paa-lidelig Kilde er oplyst for mig, følgende Beløb: Til Udgifter til Fællesrejser 1,933 Kr., til Udvalgets Befordring 1,301 Kr., til Papir, Tryksager, Bøger osv. 1,006 Kr., til Porto og Telegrammer 206 Kr., til forskellige Udgifter 251 Kr., tilsammen 4,697 Kr. Naar man saa husker paa, at der, som af Udvalget selv angivet, i Landboforeningerne fandtes mange, mange Tusinde Husmænd — der staar, at der i de jyske Landboforeninger i 1905—06 var 15,472 Husmænd —, og man blot regner, at disse Husmænd have ydet et Kontingent af 1 Kr. om Aaret, og lægger dette Beløb til de 4,697 Kr., vil man se, at det afbalancerer paa meget lidt nær de 21,000 Kr., som Landboforeningerne roses for af sine egne Midler at have ofret paa Husmændene, akkurat som om der ingen Forpligtelse var for en Forening, som opkræver et Kontingent af Husmændene paa mange, mange Tusinde Kroner om Aaret, til ogsaa at gøre noget for disse Husmænd. Jeg tror derfor ikke, at Husmændene skyldte Landboforeningerne saa ganske speciel Tak, fordi de have ofret de 21,000 Kr. Derimod erkender jeg, at Husmændene skyldte Landboforeningerne Tak for det Arbejde, de paa forskellig Maade have gjort til Husmandssagens Fremme, saa godt som de kunde, inden Husmændene selv fik Organisationer og viste, at de kunde gøre det bedre, kunde føre Arbejdet videre, kunde komme dybere ned med Opgaverne, kunde kalde til Live, til Virksomhed og til Interesse store og talrige